

มคอ.3 รายละเอียดของรายวิชา

Course Specification

รหัสวิชา 0107322

ชื่อวิชาภาษาไทย ระเบียบวิธีทางประวัติศาสตร์
(ชื่อวิชาภาษาอังกฤษ Historical Methodology)

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรประวัติศาสตร์

สาขาวิชาสังคมศาสตร์

หลักสูตรใหม่/หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2560

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยทักษิณ

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัส ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน รายวิชาที่เรียนพร้อมกัน และคำอธิบายรายวิชา

0107322 ระเบียบวิธีทางประวัติศาสตร์

3(2-2-5)

Historical Methodology

บูรพาวิชา : -

ควบคู่ : -

ระเบียบวิธีทางประวัติศาสตร์ และการฝึกปฏิบัติ เพื่อประยุกต์ใช้องค์ความรู้ในการสร้างนวัตกรรมทางสังคม

Historical methodology and practice so as to apply body of knowledge to create social innovations

2. ประเภทของรายวิชา

- ศึกษาทั่วไป
- วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน
- วิชาเอกบังคับ
- วิชาเอกเลือก
- วิชาโท
- วิชาเลือกเสรี

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา ผศ.ดร.อภิเชษฐ กาญจนดิฐ และ อ.ดร.อนินท์ พุฒิโชติ

อาจารย์ผู้สอน ผศ.ดร.อภิเชษฐ กาญจนดิฐ และ อ.ดร.อนินท์ พุฒิโชติ

4. ปีการศึกษา/ ภาคการศึกษา/ กลุ่มผู้เรียน

ปีการศึกษา 2567/ภาคการศึกษาปลาย / นิสิตชั้นปี 3

5. วัน/เวลา/สถานที่เรียน

วันอังคาร เวลา 08.00 – 12.10 น. ห้อง 13507 อาคารคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

6. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด
28 ตุลาคม 2567

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้/มีความสามารถ/สมรรถนะที่ต้องการด้านต่าง ๆ

- 1.1 เพื่อให้บัณฑิตมีทักษะการแสวงหาความรู้ตามระเบียบวิธีทางประวัติศาสตร์ โดยมีการฝึกปฏิบัติการ
- 1.2 เพื่อให้บัณฑิตมีทักษะการแสวงหาความรู้ทางประวัติศาสตร์เพื่อการประยุกต์ใช้สร้างองค์ความรู้ทางประวัติศาสตร์เพื่อสร้างนวัตกรรมทางสังคม
- 1.3 ประวัติศาสตร์ เพื่อให้บัณฑิตมีจริยธรรมทางวิชาการ รู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น และต่อสังคม

2. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

เพื่อให้บัณฑิตมีทักษะการแสวงหาความรู้ตามระเบียบวิธีทางประวัติศาสตร์ และการฝึกปฏิบัติ เพื่อประยุกต์ใช้องค์ความรู้ในการสร้างนวัตกรรมทางสังคม

หมวดที่ 3 ลักษณะการดำเนินการ

1. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

ภาคบรรยาย	ภาคปฏิบัติ	การศึกษาด้วยตนเอง
จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ 30(2x 15 สัปดาห์)	จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ 30 (2x 15 สัปดาห์)	จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ 75 (5x 15 สัปดาห์)

คำชี้แจง : ภาคการศึกษาคิดเป็นไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

2. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์และช่องทางที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล
3 ชั่วโมง/สัปดาห์
วันพุธ เวลา 09.00 – 12.00 น. ณ ห้อง 13527

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
1	แนะนำรายวิชา การจัดกิจกรรมการเรียน การสอน เอกสารตำราเรียน พูดคุยข้อตกลงในการเรียนและการวัดการ ประเมินผลการเรียน	2	2	กิจกรรมการเรียน -แนะนำรายวิชา สื่อที่ใช้ - มคอ.3 - Power Point	อ.ดร.อนินทร์ พุฒิชัยติ, ผศ.ดร.อภิเชษฐ กาญจนดิฐ
2	หลักฐานทางประวัติศาสตร์: หลักฐาน ขั้นต้น-หลักฐานชั้นรอง, หลักฐานที่เป็น ลายลักษณ์อักษร-หลักฐานที่ไม่เป็นลาย ลักษณ์อักษร	2	2	กิจกรรมการเรียน -บรรยาย/อภิปราย -การค้นคว้าและการ นำเสนองานโดยนิสิต สื่อที่ใช้ - Power Point -เอกสารและข้อมูล หมวด 5	อ.ดร.อนินทร์ พุฒิชัยติ, ผศ.ดร.อภิเชษฐ กาญจนดิฐ
3-4	วิพากษ์วิธีทางประวัติศาสตร์ การอ่าน วิเคราะห์-สังเคราะห์ ข้อมูลทาง ประวัติศาสตร์ การใช้ข้อสนเทศจาก หลักฐานทางประวัติศาสตร์	4	4	กิจกรรมการเรียน -บรรยาย/อภิปราย -การค้นคว้าและการ นำเสนองานโดยนิสิต สื่อที่ใช้ - Power Point -เอกสารและข้อมูล หมวด 5	อ.ดร.อนินทร์ พุฒิชัยติ, ผศ.ดร.อภิเชษฐ กาญจนดิฐ
5-6	แหล่งข้อมูลและการสืบค้นข้อมูลหลักฐาน สำหรับการศึกษาทางประวัติศาสตร์: หอสมุด, หอจดหมายเหตุ, พิพิธภัณฑ์, แหล่งโบราณคดี, แหล่งข้อมูลในระบบ สารสนเทศ	4	4	กิจกรรมการเรียน -บรรยาย/อภิปราย -การค้นคว้าและการ นำเสนองานโดยนิสิต สื่อที่ใช้ - Power Point	อ.ดร.อนินทร์ พุฒิชัยติ, ผศ.ดร.อภิเชษฐ กาญจนดิฐ

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
				-เอกสารและข้อมูล หมวด 5	
7	จริยธรรมทางวิชาการสำหรับการศึกษา ทางประวัติศาสตร์: การอ้างอิงข้อมูล หลักฐานตามหลักวิชาการ จริยธรรมการ วิจัยในคน	2	2	กิจกรรมการเรียนรู้ -บรรยาย/อภิปราย -การค้นคว้าและการ นำเสนองานโดยนิตินิต สื่อที่ใช้ - Power Point -เอกสารและข้อมูล หมวด 5	อ.ดร.อนันท์ พุฒิชัยติ, ผศ.ดร.อภิเชษฐ กาญจนดิฐ
8-9	การบูรณาการศาสตร์และทฤษฎีที่ เกี่ยวข้องกับการศึกษาประวัติศาสตร์	4	4	กิจกรรมการเรียนรู้ -บรรยาย/อภิปราย -การค้นคว้าและการ นำเสนองานโดยนิตินิต สื่อที่ใช้ - Power Point -เอกสารและข้อมูล หมวด 5	อ.ดร.อนันท์ พุฒิชัยติ, ผศ.ดร.อภิเชษฐ กาญจนดิฐ
10-11	การพัฒนาหัวข้อวิจัยทางประวัติศาสตร์: การพัฒนาชื่อเรื่อง ความสำคัญของปัญหา ขอบเขต วัตถุประสงค์ การตั้งคำถามวิจัย การสำรวจวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และการ จัดทำเค้าโครงการศึกษา	4	4	กิจกรรมการเรียนรู้ -บรรยาย/อภิปราย -การค้นคว้าและการ นำเสนองานโดยนิตินิต สื่อที่ใช้ - Power Point	อ.ดร.อนันท์ พุฒิชัยติ, ผศ.ดร.อภิเชษฐ กาญจนดิฐ
12-13	การเขียนรายงานวิจัยทางประวัติศาสตร์	4	4	กิจกรรมการเรียนรู้ -บรรยาย/อภิปราย -การฝึกฝนการเขียน รายงานทาง ประวัติศาสตร์	อ.ดร.อนันท์ พุฒิชัยติ, ผศ.ดร.อภิเชษฐ กาญจนดิฐ

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
				สื่อที่ใช้ - Power Point	
14-15	การนำเสนอโจทย์วิจัยทางประวัติศาสตร์	4	4	กิจกรรมการเรียนรู้ -บรรยาย/อภิปราย -การค้นคว้าและการ นำเสนองานโดยนิสิต สื่อที่ใช้ - Power Point	อ.ดร.อนินทร์ พุดมิโชติ, ผศ.ดร.อภิเชษฐ กาญจนดิฐ
16	สอบปลายภาค				
17					
รวม		30	30		

2. แผนพัฒนาประสิทธิภาพรายวิชา (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. จัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของระยะเวลาทั้งหมดของรายวิชา
- 2. จัดการเรียนรู้ร่วมกับสถานประกอบการ องค์กร หรือหน่วยงาน
- 3. จัดการเรียนรู้เชิงรุก
- 4. รายวิชาส่งเสริมทักษะผู้ประกอบการของผู้เรียน
- 5. รายวิชาก่อให้เกิดนวัตกรรมของผู้เรียน โดยมีหนังสือรับรองการใช้ประโยชน์จากหน่วยงาน
- 6. จัดการเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ (online) ร่วมกับ ในที่ตั้ง (on-site)
- 7. มีการพัฒนาสื่อการสอนแบบออนไลน์โดยผ่าน TSU MOOC
- 8. เปิดเผยแพร่แผนเก็บก่อนการสอบปลายภาค
- 9. ส่งระดับขึ้นตามเวลาที่กำหนด โดยไม่มีข้อผิดพลาด
- 10. มีการทวนสอบรายวิชาในระบบของคณะฯ
- 11. อื่น ๆ ระบุ .....

3. แผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ลำดับ	หัวข้อ/ประเด็น/รายละเอียด	วิธีการประเมิน/ ลักษณะการประเมิน	สัปดาห์ที่ ประเมิน	คะแนน
1.	หลักฐานทางประวัติศาสตร์: หลักฐาน ขั้นต้น-หลักฐานชั้นรอง, หลักฐานที่เป็นลาย ลักษณ์อักษร-หลักฐานที่ไม่เป็นลายลักษณ์ อักษร	- ประเมินจากการมีส่วนร่วมในการ อภิปรายในชั้นเรียน -ประเมินจากการทำ แบบทดสอบและการ นำเสนอการค้นคว้า ของนิสิต	3	10
2.	วิพากษ์วิธีทางประวัติศาสตร์ การอ่าน วิเคราะห์-สังเคราะห์ ข้อมูลทาง ประวัติศาสตร์ การใช้ข้อสนเทศจาก หลักฐานทางประวัติศาสตร์	- ประเมินจากการมีส่วนร่วมในการ อภิปรายในชั้นเรียน -ประเมินจากการทำ แบบทดสอบและการ นำเสนอการค้นคว้า ของนิสิต	5	10
3	แหล่งข้อมูลและการสืบค้นข้อมูลหลักฐาน สำหรับการศึกษาทางประวัติศาสตร์: หอสมุด, หอจดหมายเหตุ, พิพิธภัณฑ์, แหล่งโบราณคดี, แหล่งข้อมูลในระบบ สารสนเทศ	- ประเมินจากการมีส่วนร่วมในการ อภิปรายในชั้นเรียน -ประเมินจากการทำ แบบทดสอบและการ นำเสนอการค้นคว้า ของนิสิต	7	10
4.	จริยธรรมทางวิชาการสำหรับการศึกษาทาง ประวัติศาสตร์: การอ้างอิงข้อมูลหลักฐาน ตามหลักวิชาการ จริยธรรมการวิจัยในคน	- ประเมินจากการมีส่วนร่วมในการ อภิปรายในชั้นเรียน -ประเมินจากการทำ แบบทดสอบและการ นำเสนอการค้นคว้า ของนิสิต	7	10

ลำดับ	หัวข้อ/ประเด็น/รายละเอียด	วิธีการประเมิน/ ลักษณะการประเมิน	สัปดาห์ที่ ประเมิน	คะแนน
5.	การบูรณาการศาสตร์และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาประวัติศาสตร์	- ประเมินจากการมีส่วนร่วมในการอภิปรายในชั้นเรียน - ประเมินจากการทำแบบทดสอบและการนำเสนอการค้นคว้าของนิสิต	9	10
6.	การพัฒนาหัวข้อวิจัยทางประวัติศาสตร์: การพัฒนาชื่อเรื่อง ความสำคัญของปัญหา ขอบเขต วัตถุประสงค์ การตั้งคำถามวิจัย การทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการจัดทำเค้าโครงการศึกษา	- ประเมินจากการมีส่วนร่วมในการอภิปรายในชั้นเรียน - ประเมินจากการทำแบบทดสอบและการนำเสนอการค้นคว้าของนิสิต	13	10
5.	การนำเสนอหัวข้อวิจัยทางประวัติศาสตร์	- ประเมินจากการมีส่วนร่วมในการอภิปรายในชั้นเรียน - ประเมินจากการทำรูปเล่มเค้าโครงการวิจัยและการนำเสนอการค้นคว้าของนิสิต	15	20
6.	สอบปลายภาค ประมวลความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัยทางประวัติศาสตร์		16-17	20
คะแนนรวม				100

วิธีการตัดเกรด อิงเกณฑ์ (FIX-Rate)

อิงกลุ่ม (T-Score)

การกำหนดช่วงคะแนนของเกรด

เกรด	A	B+	B	C+	C	D+	D	E/F
ช่วงคะแนน	≥80	≥75	≥70	≥65	≥60	≥55	≥50	≥0

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำรา เอกสารหลัก และข้อมูลสำคัญ

ชนิดา พรหมพยัคฆ์ และ ญัฐพงษ์ สกกุลเลี้ยว (บรรณาธิการ). (2563). *วิธีวิทยาในการศึกษาประวัติศาสตร์*.

กรุงเทพฯ : ศยาม.

ชาญวิทย์ เกษตรศิริ และ สุชาติ สวัสดิ์ศรี (บก). (2527). *ประวัติศาสตร์และปรัชญาประวัติศาสตร์*. กรุงเทพฯ

: มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.

ชาติชาย พจนานานนท์. (2541). “การวิจัยประวัติศาสตร์,” และ “การเขียนเค้าโครงการวิจัยประวัติศาสตร์,”

ใน *วารสารประวัติศาสตร์*. หน้า 1 – 7, และ หน้า 9 – 12.

ไชยยันต์ รัชกุล (แปล). (2549). *ประวัติศาสตร์ของประวัติศาสตร์*. กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร.

ธงชัย วินิจจะกุล. (2562). *ออกนอกขอบประวัติศาสตร์ไทย*. นนทบุรี:ฟ้าเดียวกัน

นิธิ เอียวศรีวงศ์ และอาคม พัทธยะ. (2525). *หลักฐานประวัติศาสตร์ในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ :บรรณกิจ.

นิธิ เอียวศรีวงศ์. (2543). *ประวัติศาสตร์รัตนโกสินทร์ในพระราชพงศาวดารอยุธยา*. กรุงเทพฯ: มติชน.

ยงยุทธ ชูแว่น. (2551). *ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นไทย : ว่าด้วยความเป็นมา สถานภาพ แนวคิด วิธีการศึกษา*

และบทบาทในปัจจุบัน. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

2. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

กาญจณี ละอองศรี และธเนศ อาภรณ์สุวรรณ (บก). (2544). *ลิมโคตรเหง้าก็เผาแผ่นดิน: รวมบทความเนื่อง*

ในวาระครบรอบ 60 ปี ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. กรุงเทพฯ: มติชน.

เก่งกิจ กิติเรียงลาภ. (2561). *แผนที่สร้างชาติ: รัฐประชาชาติกับการทำแผนที่หมู่บ้านไทยในยุคสงคราม*

เย็น. กรุงเทพฯ : Illuminations Editions.

เกรก เจ. เรย์โนลด์ส. (2550). *เจ้าสัว ขุนศึก คักดินา ปัญญาชน และคนสามัญ*. กรุงเทพฯ : มูลนิธิโครงการ

ตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.

ฉลอง สุนทราวาณิชย์. “วิวัฒนาการการเขียนประวัติศาสตร์ไทย จากเจ้าพระยาทิพากรวงศ์ ถึง สมเด็จพระเจ้า

บรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ: ศึกษาเปรียบเทียบพระราชพงศาวดาร กรุงรัตนโกสินทร์

รัชกาลที่ 2,” *วารสารศิลปากร*, 16 เล่มที่ 4 (2515): 68-82.

ฉัตรทิพย์ นาถสุภา. (2548). *แนวทางและวิธีวิจัยสังคมไทย*. กรุงเทพฯ: สร้างสรรค์.

- ชนาวุธ บริรักษ์. (2562). ความทรงจำใต้อำนาจ: รัฐ ราชวงศ์ พลเมืองและการเมืองบนหน้าปฏิทิน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน.
- ชาญ พนารัตน์. (2562). “พัฒนาการการควบคุมพฤติกรรมก้าวร้าวในรัฐสยาม.” วารสารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 31(1), 80-109.
- ชูลีพร วิรุณหะ. (2551). บุหงารายา:ประวัติศาสตร์จากคำบอกเล่าของชาวมลายู. กรุงเทพฯ: ศักดิ์โสภณาการพิมพ์.
- ชูศักดิ์ ภัทรกุลวณิช. (2558). อ่านใหม่: เมืองกับชนบทในวรรณกรรมไทย. กรุงเทพฯ: อ่าน.
- ไชยันต์ รัชชกุล. (2557). ปันอดีตเป็นตัว. กรุงเทพฯ: อ่าน.
- ทวีศักดิ์ เผือกสม.(2550). เชื้อโรค ร่างกาย รัฐเวชกรรม: ประวัติศาสตร์การแพทย์สมัยใหม่ในสังคมไทย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทวีศักดิ์ เผือกสม. (2560). วงศาวิทยาของอิเหนา : ปัญหาเรื่องถิ่น ความสิ้นไหลของสัญญะและการเดินทางสู่โลกของปันหยี. กรุงเทพฯ : ยิปซี กรุ๊ป.
- ทวีศักดิ์ เผือกสม. (2561). หยดเลือด จารึก และแท่นพิมพ์: ว่าด้วยความรู้/ความจริงของชนชั้นนำสยาม พ.ศ. 2325-2411. กรุงเทพฯ : ยิปซี กรุ๊ป.
- ธงชัย วินิจจะกุล. (2556). กำเนิดสยามจากแผนที่ ประวัติศาสตร์ภูมิกายของชาติ แปลจาก Siam Mapped: A History of the Geo-Body. กรุงเทพฯ : คบไฟ : อ่าน.
- ธงชัย วินิจจะกุล. (2559). โฉมหน้าราชาชาตินิยมว่าด้วยประวัติศาสตร์ไทย. นนทบุรี: ฟ้าเดียวกัน.
- ธนภาช เดชพาวุฒิกุล. (2547). “บรรณานุกรมคัดสรร งานปรัชญาประวัติศาสตร์, ประวัติศาสตร์นิพนธ์, วิธีทางประวัติศาสตร์ และสถานภาพการศึกษาประวัติศาสตร์: พ.ศ. 2515 – ปัจจุบัน” ในวารสารประวัติศาสตร์
- ธนาพล ลิมอภิชาติ และ วริศา กิตติคุณเสรี. (2551, ตุลาคม – ธันวาคม). “ประวัติศาสตร์และการเมืองของวาทกรรม “หนังสือดี,” ใน อ่าน. 1(3): 39 – 60.
- ธเนศ วงศ์ยานนาวา. (2542). ประวัติศาสตร์และสหวิทยาการ: ชาตินี้เราคงรักกันไม่ได้. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ธิติมา พิทักษ์ไพรวรรณ (แปล).(2525).การเข้าใจประวัติศาสตร์: มุขบทว่าด้วยระเบียบวิธีประวัติศาสตร์. กรุงเทพฯ:ไทยวัฒนาพานิช.
- ธีระ นุชเปี่ยม. (2551, พ.ศ.-ส.ค.). “หลักฐานและวิธีการทางประวัติศาสตร์,” ใน สุทธิปริทัศน์. 22(67) : 75 – 89.
- นาฏวิภา ชลิตานนท์. (2524). ประวัติศาสตร์นิพนธ์ไทย. กรุงเทพฯ : มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.

- นิธิ เอียวศรีวงศ์. (2544). **กรุงแตก, พระเจ้าตากฯ และประวัติศาสตร์ไทย : ว่าด้วยประวัติศาสตร์และประวัติศาสตร์นิพนธ์**. กรุงเทพฯ : มติชน.
- เบนดิกท์ แอนเดอร์สัน. (2553). **ในกระจก: วรรณกรรมและการเมืองสยามยุคอเมริกา**. กรุงเทพฯ : อาน.
- ประจักษ์ ก้องกีรติ. (2556). **และแล้วความเคลื่อนไหวก็ปรากฏ: การเมืองวัฒนธรรมของนักศึกษาและปัญญาชนก่อน 14 ตุลา**. นนทบุรี: ฟ้าเดียวกัน.
- ปราบดา หยุ่น และ รติพร ชัยปิยะพร (แปล). (2561). **ปรัชญาประวัติศาสตร์สายธารแห่งปัญญา A Little History of Philosophy**. กรุงเทพฯ : Bookscape.
- ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี. (2561). **อัตลักษณ์เอกสาร : วงศาวិทยาการควบคุมประชากรของรัฐไทย**. เชียงใหม่: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปิยะวัฒน์ สีแดงสุข. (2566). **การเมือง อนุสาวรีย์ และประวัติศาสตร์เรื่องแต่ง**. กรุงเทพฯ: มติชน.
- พรชัย นาคสีทอง. (2567). **ชาติเมื่อวายุชนม์: อุดมการณ์รัฐไทยในอนุสรณ์ฯ ผู้ดับสูญ**. กรุงเทพฯ: มติชน.
- มุกหอม วงศ์เทศ. (2552). **อ่านผิด**. กรุงเทพฯ: อาน.
- วงเดือน นาราัจจ์. (2548). **ประวัติศาสตร์: วิธีการและพัฒนาการ**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วรศรา ตั้งคำวานิช. (2557). **ประวัติศาสตร์ “สุโขทัย” ที่เพิ่งสร้าง**. กรุงเทพฯ: มติชน.
- วินัย พงศ์ศรีเพียร. (2546). **วันวาร กาลเวลา แลนานาศึกษา**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- วิศรุต พึ่งสุนทร. (2556). **ประวัติศาสตร์นิพนธ์ตะวันตกก่อนศตวรรษที่ 20**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิศรุต พึ่งสุนทร. (2556). “นักประวัติศาสตร์กับกอสซิปในชนบประวัติศาสตร์นิพนธ์ตะวันตก” ใน **รัฐศาสตร์สาร 34 (2) (พฤษภาคม-สิงหาคม 2556): 27-70**.
- วิศรุต พึ่งสุนทร. (2557). **รายงานวิจัยพัฒนาการและแนวทางการศึกษาประวัติศาสตร์วัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ: คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมศักดิ์ เจียมธีรสกุล (2544). **ประวัติศาสตร์ที่เพิ่งสร้าง**. มปท : 6 ตุลาคมสี่ก
- สมิทธิ ถนอมศาสนะ. (2558). **การเปลี่ยนแปลงทางความคิดของชนชั้นกลางไทยกับ “เรื่องอ่านเล่น” ไทยสมัยใหม่ ทศวรรษ 2460 ถึงช่วงทศวรรษ 2480**. วิทยานิพนธ์ (อ.ด. ประวัติศาสตร์) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สายชล สัตยานุรักษ์, นักวิจัย (2550). **ประวัติศาสตร์วิธีคิดเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมไทยของปัญญาชน (พ.ศ. 2435-2535): รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์**. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.
- สุนทร ชูตินธรานนท์. (2552). **ชาตินิยมในแบบเรียนไทย**. กรุงเทพฯ: มติชน.
- อดิศร ศักดิ์สูง. (2552). **ความคิดทางประวัติศาสตร์และวิธีวิทยาวิจัย**. สงขลา: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยทักษิณ.

อรรถจักร์ สัตยานุรักษ์. (2548). ประวัติศาสตร์เพื่อชุมชน : ทิศทางใหม่ของการศึกษาประวัติศาสตร์.

กรุงเทพฯ: สกว.

อาร์โนล, จอห์น เอช. (2559). ประวัติศาสตร์ของประวัติศาสตร์. แปลโดย ไชยันต์ รัชชกุล. กรุงเทพฯ: อ่าน

แอนเตอร์สัน, เบเนดิกท์. (2558). “บ้านเมืองของเราลงแดง: แง่มุมทางสังคมและวัฒนธรรมของรัฐประหาร 6

ตุลาคม.” ใน ศิษyarัฐไทย ย้อนสภาวะไทยศึกษา. นนทบุรี: ฟาเดียวกัน.

* ในแต่ละหัวข้อบรรยายจะแจ้งรายชื่อหนังสืออ่านประกอบเพิ่มเติมตามแต่ละหัวข้อ